

בעקבות הבריגדה האבודה

עופר אדרת, הארץ

5 באוקטובר 2015

במלאת 70 שנה להקמת החטיבה היהודית הלוחמת יצאה בתו של מפקדה הארצישראלי למסע לאיתור משפחות 35 חלליה, שנפלו כשלחמו בנאצים.

משה שיפר (מימין) ו**משה ואדל** (משמאל) היו חברי נפש. שניהם עלו לארץ יחד כנערים, התגייסו יחד לבריגדה היהודית לפני שמלאו להם 18, נפלו בקרב יחד ונטמנו יחד בקבר אחים לא הרחק מאזור הקרבות באיטליה. משפחותיהם חיות בארה"ב, אך לא שמעו זו על זו. עד לאחרונה.

ואדל נולד ב-1925 בווינה. שיפר, יליד 1926, גדל בברלין. ב-1941 נפגשו השניים כשהפליגו לארץ. הם נקלטו במוסד החינוכי החקלאי במגדיאל. ערב גיוסם לבריגדה אמר שיפר, שאביו נרצח בשואה: "אם אחזור עוד ארצה איני יודע, אולם את דם אבי אנקום – זה אני יודע". ב-6 באפריל 1945 נפלו השניים במערכה על נהר הסניו באיטליה. אחרי מותו נכתב על ואדל כי היה "צעיר מלא חן וישר לבב" וכי "חמדת נעורים היתה נסוכה על פניו היפים ותמימות וטוב לבו נשקפו מעיניו התכולות".

החודש מלאו 70 להקמת הבריגדה - בה לחמו 5,000 יהודים מארץ ישראל נגד הנאצים, על אדמת אירופה, בחסות הצבא הבריטי. 35 חללי קרבות הבריגדה נקברו בשטח. משפחותיהם התפזרו לכל עבר.

כעת, במלאת 70 שנה, יצאה **יעל שמיר**, בתו של שלמה שמיר מפקד הבריגדה מטעם 'ההגנה', למסע מיוחד כדי לאתר את המשפחות האבודות.

במסע לקח חלק **גידי פורז**, בלש-היסטורי עם כל כך הרבה קבלות, שכבר אין מספיק מגרות לאפסן אותן. הוא פנה לעיריות ברלין ווינה, וקיבל מידע מלא על המשפחות. בארכיון הנאצי הוא מצא שאיזידור ואדל, אביו של משה, שרד את בוכנוואלד והגיע לארה"ב.

בארה"ב הוא גם מצא את תעודת הפטירה של יעקב, אחיו של משה שיפר. בתעודה אחרת, שמתעדת העברת רכוש לאחר מותו, הוא איתר את שמות בנותיו לאחר נישואיהן.

כך, תוך זמן קצר, עם הרבה מאמץ, מחשבה והשקעה, אותרו בני המשפחה של שני חברי הנפש, שעלו יחד לארץ, התגייסו יחד ונהרגו יחד.

על **גידי פורז** כתבתי כבר בעבר בכמה הזדמנויות. אם מתעניינים, קראו על עבודתו כאן:

<http://www.kavhadorot.com>